

8.

TÖRÖKSZENTMIKLÓS VÁROS POLGÁRMESTERÉTŐL

ELŐTERJESZTÉS

A Képviselő-testület **2022. december 1.** napján tartandó rendes nyilvános ülésére

Előterjesztő megnevezése:	Markót Imre polgármester
Iktatószám:	TM/5-223/2022.
Tárgy:	Éves tájékoztató a volt VEGYTEK telephely környezeti kármentesítési helyzetéről
Előterjesztés jellege:	Rendelet-tervezet, <u>Határozat-tervezet</u> , <u>Tájékoztató</u> , Beszámoló
Döntéshozatal:	egyszerű többség
Melléklet:	1 db <u>tájékoztató</u>
Készítette:	László Tamás okleveles környezetmérnök, környezetvédelmi szakterület vezető - Golder Associates (Magyarország) Zrt. Tichy Bernadett osztályvezető-helyettes
Véleményezésre megküldve:	Képviselő-testület Pénzügyi és Városfejlesztési Bizottsága Szociális, Egészségügyi és Sport Bizottsága részére
Törvényességi véleményezésre bemutatva:	2022. november 17.

Tisztelt Képviselő Testület!

2022. évben is elkészült a volt Vegytek telep kármentesítéséről szóló tájékoztató, amely jelen előterjesztés mellékletét képezi. A tájékoztató tartalmazza a 2022-es évben a Golder Zrt. által elvégzett környezeti kármentesítés adatait, tevékenységeit.

Kérem az előterjesztés megvitatását és a határozati javaslat elfogadását.

Törökszentmiklós, 2022. november 17.

Markót Imre
polgármester

...../2022. (.....) Kt.

H a t á r o z a t

Tájékoztató a volt VEGYTEK telep környezeti kármentesítési helyzetéről

Törökszentmiklós Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a volt VEGYTEK telephely környezeti kármentesítési helyzetéről szóló, a határozat mellékletét képező tájékoztatót megismerte és azt elfogadta.

Erről értesül:

1. Markót Imre polgármester
2. Dr. Varga Imre jegyző
3. Hatósági Osztály
4. Városfejlesztési Osztály
5. Irattár

*Melléklet Törökszentmiklós Városi Önkormányzat
Képviselő-testületének .../2022. (.....) Kt. számú határozatához*

TÁJÉKOZTATÓ

A VOLT VEGYTEK TELEPHELY KÖRNYEZETI KÁRMENTESÍTÉSÉRŐL

2022.

Az előző évekhez hasonlóan 2022. évben is szükséges a Képviselő-testület tájékoztatása, a 2010. március 8-án önkormányzati tulajdonba került 5200 Törökszentmiklós, Dózsa Gy. út 15/a. szám alatti 11,96 ha területű volt VEGYTEK telephely környezeti kármentesítés előrehaladásáról.

A telephely eredetileg a VEGYTEK Vállalat (Vegyipari Termelőeszköz Kereskedelmi Vállalat) által az 1970-es évek második felében épített és üzemeltetett vegyi anyagtárolásra, raktározásra, átféjtésre alkalmas létesítmény volt, mely 1998 májusában felszámoló biztoson keresztül került a REWOS Kft. tulajdonába.

A helyszínen sokféle folyékony és szilárd halmazállapotú vegyi anyagot forgalmaztak és tároltak. A vegyi áruk döntően vasúton érkeztek a telephelyre, a közúti beszállítás nem volt jelentős. A vasúti anyagátfejtés helyszíneinek egy része nem volt betonozott, így az esetleges elcsepegéskor, elfolyáskor közvetlenül a földfelszínre juthatott a vegyi anyag, mely a talajvízbe szivároghatott. A korábbi időszakban, amikor az anyagok tárolása hordókban történt, a göngyöleg mosása műszaki védelem nélkül zajlott, ami szintén jelentős mennyiségű szennyezőanyag környezetbe kerülését eredményezhette. A talaj és a talajvíz elszennyeződését a műszaki védelem hiánya, a csatornák tömítetlensége, a mérgeknek nem megfelelő szigetelése okozták. A feltárt szennyeződések fő gócpontjai a régi lefejtő (hordós tároló) valamint az új vasúti lefejtő és tartálpark környezetében jelölhető ki.

Többszöri tulajdonos váltás után a telephely végül is Törökszentmiklós Városi Önkormányzat (5200 Törökszentmiklós, Kossuth Lajos u. 135.) tulajdonába került 2010. márciusban.

Az önkormányzat tulajdonába került telephely kármentesítésével kapcsolatosan az akkori Közép-Tisza–Vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (továbbiakban: KÖTI KTVF), a 2010. június 28-án kelt 398-17-2010. számú határozatával az új tulajdonost, részletes tényfeltárás elvégzésére kötelezte, mely dokumentációt a GOLDER ASSOCIATES (Magyarország) Zrt. (1021 Budapest, Hűvösvölgyi út 54.) készítette el. A KÖTI KTVF az elkészített tényfeltárási záró dokumentációt és a műszaki beavatkozási tervet elfogadta és a műszaki beavatkozást próbaüzem jelleggel elrendelte. A próbaüzem során készített jelentést és a beavatkozási tervet a Jász- Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya (továbbiakban: Hatóság) a JN/KTF/01009-14/2015. számú határozatával elfogadta és elrendelte a kármentesítést.

A Golder Associates (Magyarország) Zrt. a JN/KTF/1009-14/2015 számú, a kármentesítést elrendelő határozat értelmében szükséges monitoring tevékenység mintavételét és analitikai vizsgálatait elvégezte, az erről készült jelentés a Hatósághoz benyújtásra került. A kármentesítést elrendelő határozat teljesítésének ügyében a Golder Zrt. a Hatóságnál eljárás és hiánypótlás keretében a munkák előrehaladásáról tájékoztatás került benyújtásra.

A területen a kármentesítés megkezdéséhez (alulúszó fázis eltávolításához, illetve a visszamaradt oldott klórozott alifás szennyeződés kezelésére) és a talajvízben visszamaradt szennyeződés koncentrációjának változására és esetleges elmozdulásának észlelésére a próbaüzemhez szükséges kutak kiépítésén túl további kutak kiépítése vált szükségessé.

A volt Vegytek telephely területén a folyamatban levő kármentesítési munkákhoz kapcsolódóan a tervezett létesítmények vízjogi létesítési engedélyezési tervdokumentációját a Golder Associates (Magyarország) Zrt. elkészítette, illetve ehhez kapcsolódóan részletes geofizikai felmérés történt a felszín alatti szennyezettség és a földtani közeg pontosítására, a tervezett alulúszó eltávolító kutak helyének pontosabb kijelölésére. A benyújtott tervet a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei

Katasztrófavédelmi Igazgatóság 2017. október 30-n kelt határozatával elfogadta és 36600/4399-7/2017 számon vízjogi létesítési engedélyt adott.

A műszaki beavatkozási terv alapján megszületett határozat két ütemre bontja a feladatokat. A kötelezés első ütemében meghatározott feladatokat szükséges megvalósítani a projekt keretében.

Ennek érdekében 2017. évben elkészültek a kutak vízjogi létesítési engedélyei, melyek 2017. év végén lettek jogerősek. A kötelező határozat módosítása lett kezdeményezve 2017. évben, amely 2018 januárjában érkezett meg.

A Törökszentmiklós területén a volt Vegytek telephelyen visszamaradt felszín alatti szennyeződéssel kapcsolatban elrendelt kármentesítés alapján, a telephelyen a kármentesítési műtárgyak kiépítése, a kármentesítés I. ütemének elvégzése és dokumentálása szükséges az alábbiaknak megfelelően:

- 4 db DNAPL kitermelő kút létesítése /112 fm)
- 28 db kúthármas, 6db kútötös és 4 db monitoring kút kiépítése (összesen 1014 fm) a tervezett injektálások és mintavételek elvégzéséhez
- Beavatkozáshoz használni kívánt, konténerben a helyszínre szállított kármentesítő berendezés telepítése, a hozzá tartozó szerelvényekkel
- Kiépítést követően vízjogi üzemeltetési engedélyezési tervdokumentáció elkészítése
- A kármentesítés I. ütemének részeként DNAPL visszanyerése a termelő kutakból
- Monitoring vizsgálatok elvégzése és dokumentálása a telephelyen és környezetében kiépített monitoring kutakból/lakossági kutakból (47 db pontból)
- Kármentesítési záró dokumentáció összeállítása az I. ütemről, szennyezőanyag transzport modell felülvizsgálata és dokumentálása
- A telephelyen tervezett barnamezős beruházáskor a bontási munkákhoz (betonmedencék, tartályok, műtárgyak) kapcsolódóan környezetvédelmi művezetés, mintavétel elvégzése.

Ez utóbbi azért került a műszaki dokumentációba, mivel a tervezett fejlesztésekhez a Környezetvédelmi Hatóság azzal a feltétellel járult hozzá, hogy a kibontott anyagok (beton, föld, stb.) vizsgálatára kerüljön sor az újrahaznosítás, vagy elszállítás előtt, hogy ki legyen zárva, hogy az új épületek, építmények alá szennyezett anyag kerüljön beépítésre.

A tervezett kármentesítési tevékenységre 2018. november végén kiírásra került a közbeszerzési eljárás, melyre 2018. december közepéig érkeztek be az ajánlatok. A beérkezett ajánlatok formai és tartalmi értékelését követően került meghatározásra a nyertes ajánlattévő, és a kivitelezés 2020. április 30-ig megvalósult.

A kármentesítés I. üteméről a Golder Zrt. által készített Beavatkozási záró dokumentációt a Hatóság elfogadta és haladéktalanul elrendelte a további kármentesítési feladatok elvégzését. Ezzel kapcsolatban az Önkormányzat képviselői a Golder Zrt. szakértőjével közösen Hatósági egyeztetést tartott a Kormányhivatal és a Katasztrófavédelem illetékes szakembereivel 2020. szeptember 15-én. A megbeszélésen elhangzottak értelmében a további szükséges beavatkozások módjára és ezek időütemezésére 2020. december 30-ig egy módosított beavatkozási tervdokumentáció került benyújtásra, amelyet Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal JN/59/00220-04/2021 számú határozatában elfogadott és elrendelte a kármentesítés folytatását az alábbi ütemezésnek megfelelően.

- 2021: Tisza István utca felőli térrészen mikrobiológiai reaktív zóna üzemeltetése
- 2022: Tisza István utca felőli térrészen mikrobiológiai reaktív zóna üzemeltetése és a Videoton felé eső területen biobarrier próbaüzemének lefolytatása
- 2023: Tisza István utca felőli térrészen mikrobiológiai reaktív zóna üzemeltetése és a Videoton felé eső területen biobarrier próbaüzemének lefolytatása

- 2024. Tisza István utca felőli térrészen mikrobiológiai reaktív zóna üzemeltetése és a Videoton felé eső területen biobarrier próbaüzemének lefolytatása. Az eredmények alapján a beavatkozás felülvizsgálata.

2021-ben az Önkormányzat szerződést kötött a Golder Zrt-vel a Hatóság által előírt monitoring vizsgálatok elvégzésére és dokumentálására. Ennek keretében a Golder Zrt. 2021. szeptemberben és 2021. decemberben elvégezte a szükséges monitoring kutak mintavételét és az erről készülő dokumentációt 2022. január 31-ig megküldte a Hatósághoz. A rendelkezésre álló 2021. szeptemberben elvégzett monitoring vizsgálatok alapján megállapítható volt, hogy a talajvíz szennyezettsége még mindig nagyon jelentős, az egyes részterületekre előírt „D” kármentesítési határértéket meghaladja. A szennyeződés lényegesen túlnyúlik az ingatlan határán, kimutatható a Videoton területén és a Tisza István utca felőli részén, illetve a Vegytek teleptől Északra elhelyezkedő ingatlanokon is. A talajvíz az első vízzáró rétegig, azaz 28 méteres mélységig szennyezett, a szennyeződés mértéke területrészenként eltérő.

Az Önkormányzat felkérésére a Golder Zrt. képviselője egyeztetett a JNSZM Kormányhivatallal a 2021-re előírt, azonban nem teljesített feladatokkal kapcsolatban (Tisza István utca felőli biobarrier rendszer üzemeltetése). A Hatóság szóbeli tájékoztatása alapján az Önkormányzat határidő hosszabbítási kérelmet nyújtott be a Kormányhivatalknak 2022. január 21-én, mely tartalmazta a munkák előrehaladását és az elmaradt feladatok várható jövőbeni teljesítését. Továbbá tájékoztatta az Önkormányzat a Hatóságot, hogy 2022. január 14-én az Önkormányzat benyújtotta a Terület és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében a TOP Plusz-1.2.1-21. azonosítószámú „Élhető települések” című pályázatát. A pályázat megvalósítása során célul tűztük ki, hogy a pályázati felhívás keretének megfelelően a barnamezős fejlesztéshez kapcsolódóan a volt Vegytek telephelyen visszamaradt szennyeződés kármentesítésének további szakaszait elvégezzük.

A benyújtott kérelmet a Hatóság elfogadta és a JN/KTF/1009-14/2015. számú többszörösen módosított műszaki beavatkozást elrendelő határozatot módosította a **2022. március 21-én kelt JN/59/00356-11/2022. számú határozatával**, melyben elrendelte az alábbi ütemezést:

- 2022. október 1. – 2025. szeptember 30.: Tisza István utca felőli térrészen mikrobiológiai reaktív zóna (MRZ) üzemeltetése, rendszeres injektálások elvégzése (36 hónap)
- 2022. október 1. – 2023. március 31.: Videoton felé eső területen biobarrier próbaüzemének lefolytatása (6 hónap)
- 2023. április 1. - 2025. szeptember 30.: Videoton felé eső területen a biobarrier rendszer üzemeltetése (30 hónap)
- 2025. szeptember 30. - 2026. március 31.: a beavatkozási terv felülvizsgálata, a kármentesítés eredményének értékelése, modellezés felülvizsgálata a rendelkezésre álló monitoring eredmények és kármentesítési eredmények alapján.

II. ütem befejezése: 2026. március 31.

A monitoringra vonatkozó előírások: A műszaki beavatkozás alatt a kármentesítési monitoringot továbbra is folytatni kell, mely feladatra az Önkormányzat 2022-ben is szerződést kötött a Golder Zrt-vel. Ennek keretében a Golder Zrt. 2022. szeptember és december hónapokban végzi el a szükséges monitoring kutak mintavételét és az erről készülő dokumentációt 2023. január 31-ig megküldi a Hatósághoz.

2022. január 14-én az Önkormányzat benyújtotta a Terület és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében a TOP Plusz-1.2.1-21. azonosítószámú „Élhető települések” című pályázatát. Pozitív támogatási döntés után 2022. augusztusban az Önkormányzat megkötötte a támogatási szerződést, majd ezt követően indította a közbeszerzés előkészítését. A közbeszerzési eljárás lefolytatása után

várhatóan 2023. tavaszán tudja megkötni az Önkormányzat a kármentesítési tevékenységet végző céggel a szolgáltatási szerződést. Így a kármentesítés II. ütemének kezdete 2022. október 1. helyett várhatóan 2023. május 1. lesz. A II. ütem befejezésének időpontját (2026. március 31.) az Önkormányzat tartani kívánja.

LÁSZLÓ TAMÁS
OKL. KÖRNYEZETMÉRNÖK
GOLDER ZRT.

